

ჩვენები

საზაფხულო მანაკში-10

ვალა ვაჭი

ვეფე ვეფე

ჩვენების ბანაკში ყოფნის დრო იწურებოდა. ბანაკში ყოფნისას ბარტომეას კარბი იყო და თავბადასავლების სახალისო. ამასთანავე კარბი მეგობრები შეიძინეს. თუმცა თავიანთი სახლები და ოჯახები ძალიან მოენატრათ. ამის მიუხედავად ბანაკიდან წასვლა არ უნდოდათ.

მეკმედი კარვის წინ მჯდომარე ქერიმთან მივიდა. ქერიმი მოწყენილი ჩანდა.

- რა ბჭირს მეგობარო? რაზე ფიქრობ? ჰკითხა მეგობარს.
- მეკმედ, რა კარბია, რომ აქ გამოგვბზავნეს.
- ჰო, ებრეა. ძალიან სასარგებლო და სახალისო იყო ეს ყველაფერი.
- მომავალ ზაფხულსაც წამოვალ, - თქვა მეკმედმა.
- მეც მივალ წამოვიღა. იმედია წამოვალთ. კიდე ერთად ვიქნებით.

ბანაკის ღიღარმა, აკმეთმა ბავშვები შემოიკრიბა. ისევ ცყეში უდნა წასულიყვნენ სასაირნოდ. მეჰმედი და ჟერიმის აღბნენ და მეგობრებს შეუერთდნენ.

საკამოდ დიდი მანძილი გაიარეს ხეებით დახურულ ბილიჰვა. ბოლოს ჟი ტბის ნაპირას მივიდნენ. აკმედმა ბავშვებს სრული თავისუფლება მიანიჭა, რათა ბუნების სილამაზით ბოლომდე დამტკბარიყვნენ.

სალიჰი, ჟერიმი და მეჰმედი მწვანე კორდზე განწნენ. სამივენი ბროლივით მოციალე ლურს ცას შეჰყურებდნენ.

ბავშვების ერთი ჯგუფი ტბის პირას სურათებს იღებდა, ხოლო სხვა ბავშვები ფრანბურთს თამაშობდნენ.

მოულოდნელად, მეჰმედი ფხზე წამონტა.

- მეგობრებო, რას ველოდებით, მოდით, ვითამაშოთ.

სალიჰსა და ქერიმსაც ეს აზრი მოეწონათ.

- ნავედით, -წამოიძა ორივემ.

ბუნდები სწრაფად შეარჩიეს. ბუნდები სულეიმანის მიიღეს, რომელის სულ ახლახანს მორჩა ფრანგურთს.

თავიდან ბოლომდე ოფლში გაიღვარნენ. მატჩი ძალიან დაკაბული გამოდგა. თამაშს რომ მორჩნენ ძალიან დაღლილები იყვნენ.

დაღლილი ბავშვები ისევ მწვანე კორდზე წამოწვანენ.

- თამაში ვინ მოიგო?

მუსტაფა მასწავლებლის დანახვაზე ბავშვები ფეხზე წამოდგნენ და ისევ დასხდნენ.

იზრაკიმი, სხვა რამოდენივე მეგობართან ერთად ტბაში მოსრიალე თევზებს უყურებდნენ. მუსტაფა მასწავლებლის დანახვაზე მათას მოიკრიბნეს და ირგვლივ წრეზე გაჩერდნენ.

მუსტაფა მასწავლებელმა ბავშვებს გაუღიმა.

- მასწავლებლო, ეს თევზი რა საყვარელი არსებები არიან. მათ რატომ ვჭამთ? იკითხა იზრაკიმმა.

- იზრაკიმ, ღმერთმა თევზი ჩვენს საკვებად გააჩინა. თევზი ჩვენი ორბანიზმისთვის სასარგებლო საკვებია. თევზი ძალიან სასარგებლოა გულის, მხედველობისა და სხვა ორბანოებისთვის. ყველაფ ვისიით, რომ თევზს ისეთი ვიტამინები გააჩინა, რას არსერთ სხვა საკვებში არ მოიპოვება.

- მე, ზღვის სიღმეებში რა ხდება ის მაინტერესებს. თქვა მეჭმეღმა. რომ ბავიზრდები მყვინთავი გამოვალ.

- მყვინთავი რა არის?

მყვინთავს სპეციალური ტანსაცმელი აქვს, რომელიც წყალში მოძრაობას უადვილებს. ბარდა ამისა აქვს აკვალანტი, რომელიც საშუალებითაც წყლის ქვეშ სუნთქავს. ასევე აუცილებელია ეკეთოს ზღვის სათვალე და ჩაფხუტი. ამ აღჭურვილობით მყვინთავს ზღვის სიღრმეებში შეუძლია ჩასვლა. ბუნებრივია, მყვინთავი კარგად უნდა სურავდეს და სპეციალურად იყოს განრთვნილი.

- მასწავლებლო, სივ წყლებში მსხოვრებ თევზებს არ სცივათ, ხომ?

- დიან სალიპ, მათ არ სცივათ. მათ სხეულზე აქვთ სპეციალური ნივთიერება, რომელიც შეცივებას გამორიცხავს.

- ბავშვებო, ამ თევზებმა სივი წყლისგან თავდასვა როგორ ისწავლენ?

ქარიშხა ყველას დაასწრო:

- ღმერთმა თევზები ისე გააჩინა, რომ სივ წყალთან შებუბა შეუძლიათ.

- მართალია ქარიშხ. თევზებს ზღვის წყლის ბათობა-
გაცხივების შებრძნების უნარის გააჩნიათ. ზღვის ზედაპირი
მზის სხივებით თბება ხოლმე. თევზებს უყვართ სითბო და ამ
დროს ზედაპირზე ამოდიან. ზამთრობით კი ისინი სიღრმეში
მიდიან. ზღვის სიღრმეში ტემპერატურა მუდმივად ერთნაირია.
არასოდეს იცვლება. რომორც ხედავთ ბავშვებო, ღმერთმა
თევზები ზღვის, ხოლო ზღვა თევზების შესაბამისად შექმნა.
ბუნებაში ყველაფერი ასე უნიკალურად ურთიერთპარაზომონია.

ბავშვებმა რახან მუსტაფა მანწავლებელი ნახეს, სურდათ ყველაფერი გაეგოთ. ამიტომ გონებაში რაც მოუვიდოდათ ყველაფრის შეკითხვა დააპირეს.

- კი მაგრამ, ზღვის ფსკერი რატომ არ იყინება? იკითხა სულიმანმა.

- ბავშვებო, გაკვეთილებზე ეს ყველას ნასწავლი გაქვთ. გამყარებული სითხე კატარავდება და იძირება, თუმცა მხოლოდ ერთადერთი წყალია, რომლის გამყარებისას ფართოვდება და უფრო მსუბუქდება. ამრიგად ყინული ყოველთვის წყლის ზედაპირზე ამოდის. ასე რომ არ ყოფილიყო, ზღვის ფსკერის გაიყინებოდა. ველარს თავზე იარსებებდნენ. თუ ზღვები გაიყინებოდა მთელი დედამიწას გასივლებოდა.

კითხვა იზრახვისას ჰქონდა:

- ზღვის წყალი მარილიანი რატომაა, მანწავლებელო?

მუსრავა მასწავლებელს სულ არ ეტყობოდა მოზაზრება. ის ბავშვების შეკითხვებს ამომწურავად პასუხობდა.

- ზღვაში მარხილის შემსველმობა დიდად არ იცვლება, იზრავი. ღმერთმა ეს სისტემა უნიკალურად შექმნა. მარხილიანობამ რომ მოიმატოს თევზები დაიხოცებიან. მარხილიანობა რომ შემცირდეს ზღვაში შეიძლება აყროლდეს.

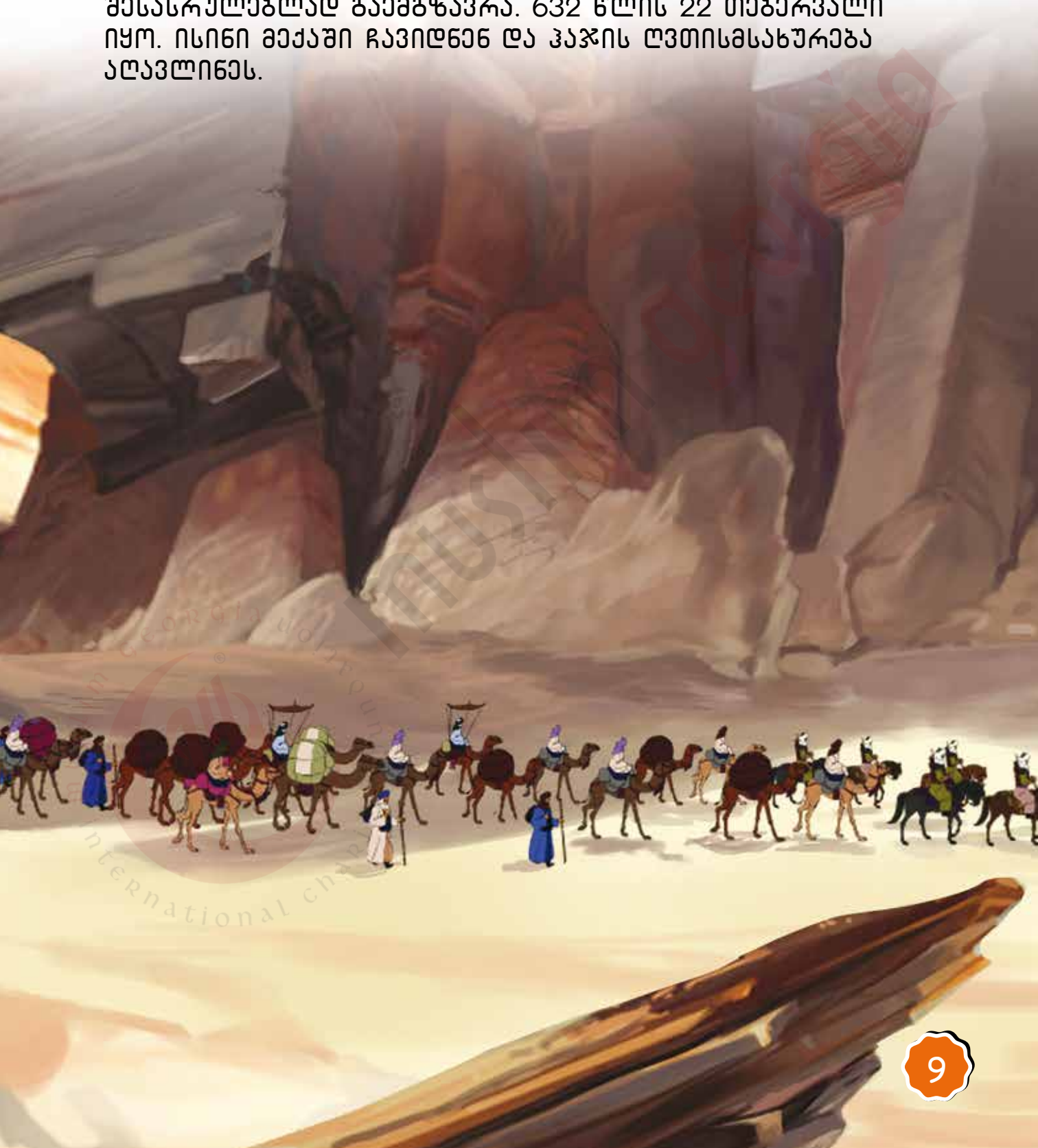
- ბავშვებო, ახლა სხვებსაც დაუძახეთ. დღეს ბანაკში ბოლო დღეა. ჩვენს შუამავლის მიერ შესრულებული უკანასკნელი კაჯის შესახებ ვისაუბროთ.

ერთი-ორი ბავშვი გაიქცა და სხვა ბავშვებს დაუძახა. როგორც ყოველთვის მუსტავა მასწავლებლის ირგვლივ წრეზე დასხდნენ.

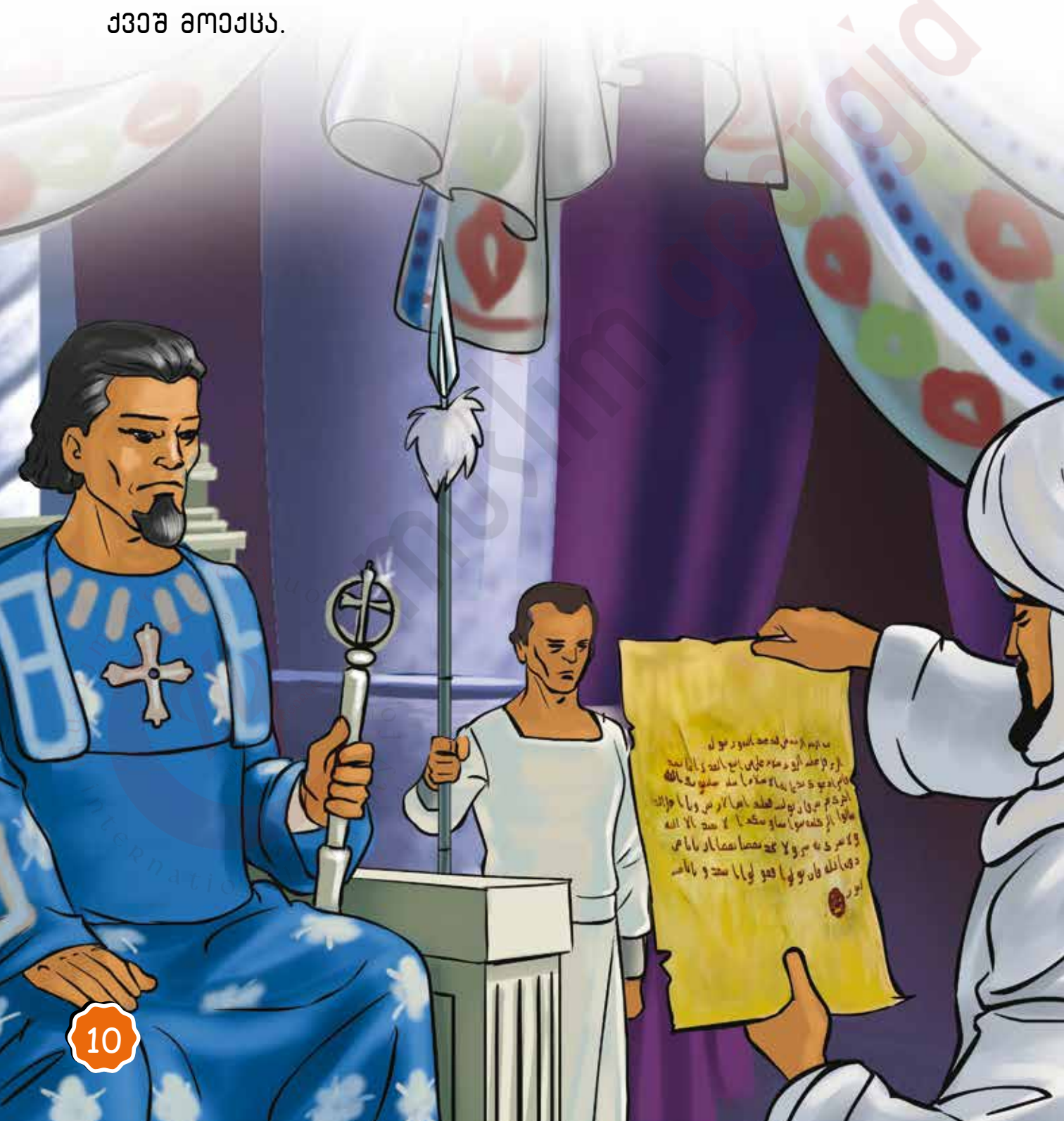
- მეგობრებო, ამ საზაფხულო ბანაკში ყოფნისას შეძლებისდაგვარად გაბაყანით შუამავლის ცხოვრება. როდესაც სასლებში დაბრუნდებით შუამავლის ცხოვრების შესახებ წიგნები წაიკითხეთ. სწორად ის გაიხადეთ ცხოვრების მაგალითად და კარგი ადამიანები იყავით.

- ბავშვებო, მექას აღების შემდეგ ყოველწლიურად ჰაჯის რიტუალის შესრულება და ქაახას მოლოცვა ფარჯი გახდა. შუამავალი ოჯახთან და მეგობრებთან ერთად ჰაჯის შესასრულებლად გაემგზავრა. 632 წლის 22 თებერვალი იყო. ისინი მექაში ჩავიდნენ და ჰაჯის ღვთისმსახურება ადავლინეს.

მეძს დაპყრობის შემდეგ ისლამი სწრაფად გავრცელდა. შუამავალმა სხვა ხალხებსაც მოუწოდა ისლამისკენ, რომლებსაც ჯერ კიდევ არ ეღიარებინათ ისლამი. წერილები და ელჩები გაუბზავნა მათ. სულ მოკლე ხანში არაბეთის ნახევარკუნძული მთლიანად ისლამის გავლენის ქვეშ მოექცა.

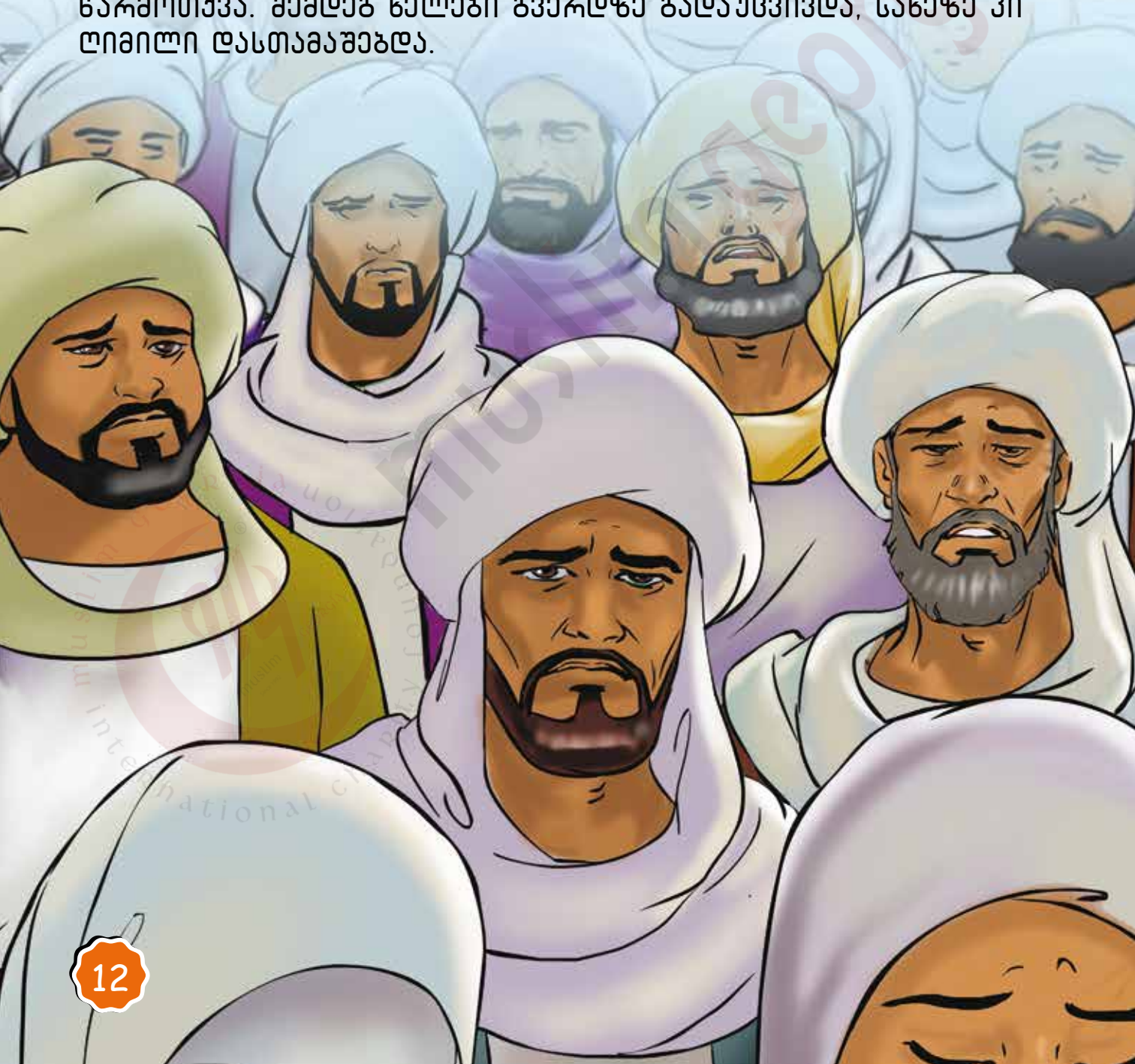
შუამავალმა 632 წლის 6 მარტს არაფტზე იქადაგა. ამ მოვლენას "ვედა ჰაჯი" ეწოდა. მის მოსასვენად 100 ათასზე მეტი ადამიანი იყო მოსული.

ამ ქადაგებისას შუამავალმა თქვა, რომ ადამიანების გამჩენი ერთია. ასევე ერთი წინაპრისგან მოდის მთელი კაცობრიობა. ამიტომ ყველა ადამიანი თანასწორია. შუამავალი ასევე შეახო ქალთა უფლებებს. მან მუსლიმებს ასწავლა თუ რომორ უნდა მოეპოვებინათ და შეენარჩუნებინათ საზოგადოებრივი სიმშვიდე. ამ ქადაგებით, შუამავალმა ისლამის პრინციპები მთელ კაცობრიობას გააცნო.

შუამავალი "ველა ჰაჯ"-ის შემდეგ მადინაში დაბრუნდა. ის 63 წლის იყო. იმ დღიდან მოყოლებული სიკვდილის დროის მოახლოებას გრძნობდა. თავის მებობრებს სიკვდილზე და სიკვდილის დროის მოახლოებაზე ესაუბრებოდა.

მაინის ბოლო დღეებში შუამავლი შეუძლოდ შეიქმნა. უკვე მერეთვის ველარ მიდიოდა. მისი სურვილის შესაბამისად ნამაზის წინამძღოლობა აბუ ბაქარს დაევალა. 8 ივნისს, ორშაბათს, შუამავლის მღვობარეობა ძალიან დამძიმდა. მან მარჯვენა ხელი მაღლა ასწია, საჩვენებელი თითი შემართა და "დიად მებობარს"! წარმოთქვა. შემდეგ ხელები გვერდზე გადაუსვივდა, სახეზე კი ღიმილი დასთამაშებდა.

მუსტაფა მასწავლებელი წამით შეჩერდა. ხმა აუკანკალდა. მისი ხმის და ინტონაციის ცვლილებამ ბავშვებზეც ძალიან იმოქმედა. ყველანი თავდახრილები იხსდნენ. ყველამ წარმოიდგინა, თუ როგორ გარდაიცვალა შუამავალი, როგელიც ქვეყნიერების წყალობად იყო მოვლენილი. მუსტაფა მასწავლებელმა ისევ ნაღვლიანი ხმით გააგრძელა:

- აბუ ბაქარმა შუამავლის გარდაცვალების ამბავი რომ გაიგო მაშინვე მიჩივდა მივიდა. იქ ყველა ტირიდა. აბუ ბაქარი უხმოდ შევიდა შუამავლის ოთახში და შუამავლის სახეზე გადაფარებული საფარველი ახადა. შუამავლის მადლმოსილ სახეს დახედა, დაინარა და შუბლზე აკოცა. "შუამავლო, შენი სიყმაცხლაც ღამაში იყო და სიკვდილიც"! შემდეგ გავიდა და იქ შეკრებილ მბლოვიარა მუსლიმებს ალი იმრანის სურას 114 აიათი წაუკითხა.

”მუჰამედი მხოლოდ ელჩი იყო. მანამდეც მრავალი ელჩი მოსულა და წასულა. თუ ის მოკვდება, ან მოკლავენ უკან დაბრუნდებით?! ვინც უკან დაბრუნდება ღმერთს ზიანს ვერ მოუტანს! ღმერთი მადლიერებს ჯილდოს უწყალობებს!”

ახუ ბაქარმა ამ სიტყვებით დაბნეული და დადარდნიანებული მუსლიმები დაამშვიდა.

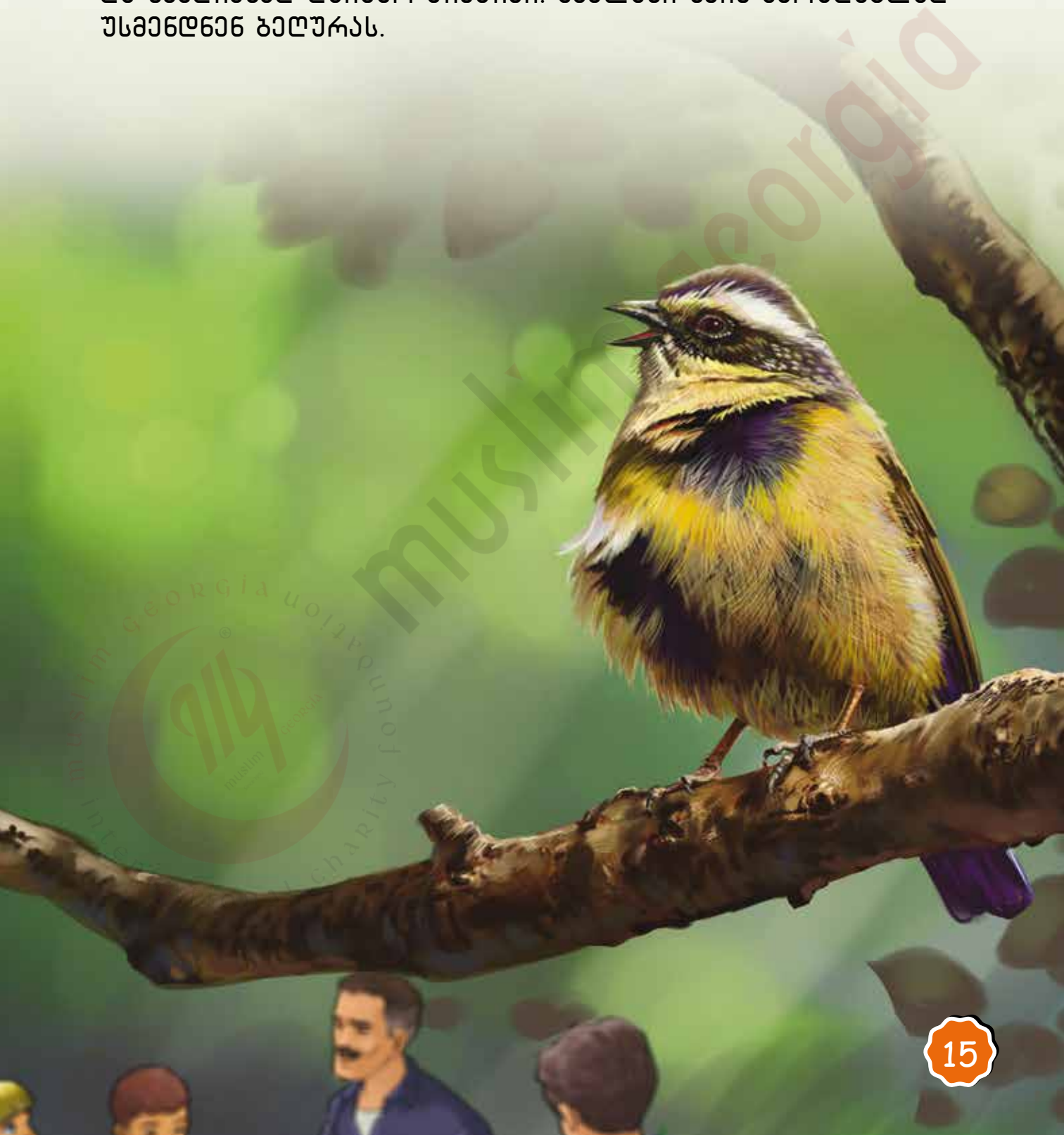
შუამავლი მდინაში, იმ ქალაქში მიაბარეს მინას, სადაც მამამისი იყო დამარხული.

შუამავალი ღმერთს დაუბრუნდა. უკან კი წმ. ყურანი და
მისი სხოვრების უხადო მატალითები დაბვიტოვა.

მუსტაფა მასწავლებელი ბარებდა. სიჩუმე ჩამოვარდა.

სოტა მოშორებით ხის ტოტზე პატარა ბელურა ჩამოჯდა
და სევდიანად დაიწყო ჭიკჭიკი. ყველანი ხმის ამოუღებლად
უსმენდნენ ბელურას.

სიჩუბი ისევ მუსტაფა მასწავლებელმა დაარღვია.

- ღმერთმა ყველა ჩვენგანი შუამავლის ღირსეულ მიმღევრად გვაცხომოვროს, ბავშვებო! ბავშვებმა "ამინ", - წარმოთქვეს.

- წავდით ბავშვებო, ხანაჟი ვზრუნდებით. ჩანთები უნდა მოამზადოთ.

ბავშვებმა ჩამავალი მზის სხივები უკან მოიტოვეს და ხანაჟისკენ გაეშურნენ.

